

være tilfredse. Jeg veed meget vel, man kan sige: Ja, dette er kun Paastand mod Paa-stand; vi paaftaa det Modsatte, og jeg vil ikke forsøge paa at bibringe Nogen Tilbøielighed til at lægge nogen særdeles stor Vægt paa min Paastand, men jeg tror dog, at en Mand, som i 6 Aar har haft med Kirkeministeriet at gjøre, og som i denne Tid har indvirket paa Besættelsen af omtrent $\frac{1}{3}$ af samtlige Landets Embeder under dette Ministerium, maa have samlet en meget rig Erfaring, saaledes, at han meget vel kan have en begrundet Dom over, hvorledes Menighederne ville bære sig ad. Den Mand, som har talt med Hundreder — kan jeg gjerne sige — af Menighedsmedlemmer, der ere komne til ham i den Aaledning, kan vel være berettiget til at sige: Jeg anser den Paa-stand for fuldstændig ubegrundet og løs, at Menighederne ikke skulle interessere sig for ad den Dei, her er foreslaaet, at komme til at indvirke paa Valget af deres Præst; thi det staar i afgjort Strid med den Erfaring, jeg har gjort. Jeg tror ligeledes, at en saadan Mand med en vis Føle kan sige: Jeg anser det for en høist ubegrundet Paa-stand, at Ministeren intet Hensyn skulde tage til Menighedsudvalgets Udtalelse, om der end ikke er opnaaet Enstemmighed; thi dette vilde komme i Strid med de Betragtninger, jeg i det Hele, taget gennem mange Aars Virksomhed er kommen til at kjende, og som overhovedet, gjøre sig gjældende ved Besættelsen af disse Embeder. Jeg kan imidlertid ikke paatvinge Nogen denne min Overbevisning, og saaledes kommer altsaa her Paa-stand til at staa imod Paa-stand. Naar man altsaa, hvad der forekommer mig, at være det Væsentligste ved denne Sag billigvis ikke vil kunne negte, at der virkelig hersker en ikke ringe og tillige, som man efter Alt, hvad der er gaaet forud, tør antage, ikke ganstke ubegrundet Tvivl om Rigtigheden af nu at forkaste det indbragte Forslag for at opstille Noget, som ikke kan blive vedtaget, forekommer det mig, at det maa være naturligt at sige: Da vi have forskjellige Meninger om, hvad der kan ske, da vi have forskjellige Meninger om, hvorvidt Menigheden vil faa Interesse for Sagen, hvorvidt Udvalget vil virke med

Alvor og Varme derfor, hvorvidt Ministeriet vil tage Hensyn til Udvalgets Indstilling, naar Enstemmighed ikke er tilstede, hvorvidt Enstemmighed vil komme frem i faa eller i mange Tilfælde, lad os da prøve det, thi derigjennem vil man komme til at se, hvorledes Forholdet er. Dersom man derved kom til at se, at Ministeriet havde Ret i sin Anskuelse, vilde man ikke kunne beklage, at man var gaaet den Dei, paa hvilken man var bange for at gaa ind, fordi man troede, at der laa en urigtig Forudsætning til Grund derfor, men dersom man kom til det modsatte Resultat, dersom det altsaa skulde vise sig, at Majoriteten havde Ret, veed jeg ikke, at sige Andet, end at man dog, virkelig ikke er saa nænsom med at komme med Forslag til Forandringer i Love, at man ikke, naar man havde bevislige Data, at støtte sig til, skulde kunne sige: Der se I, at det, der var tilfjttet ved denne Lov, ikke er naaet; dette kan oplyses ved det og det; vi kunne altsaa nu bevise, at vi havde Ret, da vi ved Sagens Forhandling ikke vilde lade os nøie dermed. Blev dette Tilfælde, vilde Siden være kommen til at sige, at man ikke længer vilde nøies dermed, men istedet, derfor at ville sige: „Vi ville ikke gaa ind paa denne Prøve, men vi foretrakke at blive staaende ved den nyværende Tilstand, hvorved en saadan Prøvelse slet ikke kommer frem, det tilstaar jeg oprigtigt, at, jeg kun forstaar — men da ogsaa meget vel forstaar — kan blive sagt fra, deres Side, som helst ønske at blive staaende ved den nu bestaaende Tilstand. Af Saadanne gives der ikke Faag; der er Mange, som endog med megen Betænk- lighed imødesee hele den Reform, hvorpaa Ministeriets Forslag gaar ud, som meget vel erkjende, at dette Forslag indeholder en stor og betydningsfuld Reform, hvilken de kun med en høj Grad af Uengstelse se imøde, og for disses Bedkommende vilde selvfølgelig det Bepste, som kunde ske, være, at Forholdet, bliver, som det nu er. Jeg kan imidlertid ikke antage, at dette har været ledende for Majoriteten, og jeg kan kun forklare mig dens Stilling ved, at vi, som jeg ved andre Leiligheder har haft Opfordring til